UUTISVUOSI 2014

Kaikki ministeriöt ovat syyllistyneet kuntien tehtävien lisäämiseen. Uusia tehtäviä annetaan, mutta rahoitusta ei. **LIIKENNE- JA KUNTAMINISTERI PAULA RISIKKO**

Normitalkoiden vuosi huipentui isoon mielenosoitukseen Seinäjoella

Byrokratiaa luvattiin tänä vuonna purkaa monella tasolla.

JOHANNES TERVO

350 viljelijää vaati Seinäjoella marraskuun 25. päivänä Maaseutuvirastoa maksamaan viljelijätuet ajallaan. Maa- ja metsätalousministeri Petteri Orpo vakuutti, että valtaosa tuista pystytään maksamaan vuonna 2015.

Byrokratian purkaminen oli vuoden termi.

Maa- ja metsätalousministeri **Petteri Orpo** (kok.) lupasi syyskuussa Seinäjoella puuttua viljelijöiden kohtuuttomaksi kokemaan byrokratiataakkaan.

”Nyt on päästävä sanoista tekoihin, ja turhaa byrokratiaa on aidosti purettava”, Orpo lausui.

Orpon mukaan Euroopan unionin yhteistä maatalouspolitiikkaa sorvattaessa Suomen tavoitteena on vähemmän byrokraattinen kokonaisuus.

Myös tuore maatalouskomissaari **Phil Hogan** on linjannut byrokratian purkamisen olevan yksi ensi vuoden tärkeimmistä tavoitteista.

Sääntelekö EU vai Suomi itse?

Euroopan komission uusi puheenjohtaja **Jean-Claude Juncker** on luvannut vetää isot linjat ja puuttua pikkuasioihin maltilla.

Paremmasta sääntelystä vastaa nyt komission ensimmäinen varapuheenjohtaja **Frans Timmermans**.

Ensi vuoden työohjelmasta komissio haluaa karsia 80 hitaasti edennyttä ja kiistanalaista ehdotusta. Sääntelyä on purettu jo aiemminkin. Refit-hanke alkoi vuonna 2012.

Komission mukaan jopa kolmasosa EU-lainsäädäntöön liitetystä hallinnollisesta rasituksesta johtuu kansallisesta täytäntöönpanosta.

Esimerkiksi ruokaturvallisuuden saralla jäsenmaat eivät käytä hyväkseen mahdollisuutta vähentää pienyritysten taakkaa.

Tehtävien karsinta ei onnistunut

Hallinnon ja sen vaatiman byrokratian kasvu on kirvoittanut arvostelua puolueilta.

Keskusta listasi elokuussa 101 ehdotusta byrokratian purkamiseksi. Lähes kaikki eduskuntapuolueet kannattivat normitalkoita.

Stubbin hallituksen ohjelmassa mainitaan, ettei hallitus lisää kuntien tehtäviä. Kuntien tehtäviä ei ole onnistuttu karsimaan, tunnusti liikenne- ja kuntaministeri **Paula Risikko** (kok.) marraskuussa.

”Kaikki ministeriöt ovat syyllistyneet kuntien tehtävien lisäämiseen. Uusia tehtäviä annetaan, mutta rahoitusta ei”, ministeri totesi Oulussa.

IRINA HEINONEN/SARKA

Suomen maatalousmuseo Saran perusnäyttelyssä on esillä yhden karjatilan vuonna 2003 täyttämät lomakkeet ja kaavakkeet.

Virkamiehiä on liikaa suhteessa viljelijöihin, kankaanpääläinen Antero Kaappa sanoi mielenosoituksessa Seinäjoella.

Aktiivisuus nujerretaan

Ylimitoitettu hallinnointi vähentää työpaikkoja, estää yrittäjyyttä ja nujertaa kansalaisten yleistä aktiivisuutta.

Emeritusprofessori **Jyrki Tala** arvioi kesäkuussa Ylelle, että sääntely maksaa Suomelle yli 20 miljardia euroa vuodessa.

Lupabyrokratian purkaminen toisi Elinkeinoelämän keskusliiton toimitusjohtajan **Jyri Häkämiehen** mukaan vauhtia talouteen ja investointeihin. Yritysten mukaan lupahallinnon rattaissa on 3,6 miljardin euron edestä investointeja.

Suomesta alkunsa saanut, tänä vuonna 35 maahan levinnyt Ravintolapäivä on esimerkki kansalaisaktiivisuudesta: ideana on perustaa ravintola päiväksi säännöksistä välittämättä.

Loppuhuipennus Seinäjoella

Marraskuun lopussa Petteri Orpolla tuli taas asiaa Seinäjoelle. 350 viljelijää osoitti mieltään maataloustukien maksamiseksi ajallaan.

Maaseutuvirasto ilmoitti lokakuussa, että 40 prosenttia ensi vuoden maatalostuista maksetaan vasta seuraavana vuonna. Syynä olivat viraston yt-neuvottelut ja EU:n maatalous- ja maaseutupolitiikan uudistuksen edellyttämän valvonnan lisääntyminen.

Orpo lupasi lisärahoitusta.

”On sanottu, että hyvä johtaja on onnistunut silloin, kun se tekee itsensä tarpeettomaksi. Usein tuntuu, että suomalainen maatalousbyrokratia pyrkii samaan tavoitteeseen: kun maatalous on Suomesta tapettu, ei byrokratiaakaan tarvita”, tiivisti maatalousyrittäjä **Hannakaisa Heikkinen** alan tuntoja MT:n mielipidepalstalla.

PAULA LIESMÄKI

> Nyt on päästävä sanoista tekoihin, ja turhaa byrokratiaa on aidosti purettava.«
>
> **PETTERI ORPO**

MTK:n järjestörakenne mullistui

Maa- ja metsätaloustuottajajärjestö MTK kävi kuluneena vuonna läpi historiansa suurimman mullistuksen. Marraskuussa MTK:n valtuuskunta hyväksyi jäsenikseen 80 metsänhoitoyhdistystä. Vuoden vaihtuessa metsänhoitoyhdistysten jäsenistä tulee myös MTK:n jäseniä.

Yhdistymisen myötä MTK:n jäsenmäärä suunnilleen kolminkertaistuu yli 400 000:een. Lopullinen määrä riippuu siitä, moniko eroaa metsänhoitoyhdistyksestä, kun jäsenyydestä tulee vapaaehtoinen.

Suomenkielisistä metsänhoitoyhdistyksistä vain kaksi jää jäsenyyden ulkopuolelle. Päijänne haki jäsenyyttä, mutta sen nykyiset säännöt eivät täytä ehtoja. Kiiminki ei ole hakenut jäsenyyttä.

Ruotsinkieliset metsänhoitoyhdistykset liittyvät niin halutessaan ruotsinkieliseen tuottajajärjestöön SLC:hen.

Uudistuksen taustalla on lakimuutos, joka tekee metsänhoitoyhdistysten jäsenyydestä vapaaehtoisen.

Jäsenyys jatkuu vuoden yli automaattisesti, mutta ensi vuonna metsänhoitoyhdistyksen jäsenmaksun maksaminen on vapaaehtoista. Pakolliseen metsänhoitomaksuun verrattuna keskikokoisen metsätilan jäsenmaksu pienenee tai pysyy ennallaan. 30 hehtaarin metsätilan omistaja maksaa jäsenmaksua keskimäärin 75 euroa. Jatkossa Mhy-jäsenet saavat käyttöönsä MTK:n jäsenedut ja palvelut muiden jäsenten tapaan.

Valtuuskunta kasvaa

Järjestön kasvaessa myös sen valtuuskunta kasvaa. Ensi vuonna metsävaltuuskunta valitsee MTK:n valtuuskuntaan 20 metsänhoitoyhdistysten edustajaa. Nykyisin metsävaltuuskunnalla on kaksi paikkaa.

14 MTK-liittoa saa ensi vuonna yhteensä 55 paikkaa. Nykyinen paikkamäärä on 38.

Lisäksi valtuuskuntaan tulee enintään viisi yhteisöjäsenten edustajaa. Alussa se tarkoittaa kahta: Suomen turkiseläinten kasvattajain liittoa ja Pro Agriaa. Ensi vuonna joukkoon odotetaan Suomen yhteismetsiä. Tänä vuonna yhteisöjäsenillä oli valtuuskunnassa yksi paikka.

NIKLAS HOLMBERG
HEIKKI VUORELA

Aiheesta lisää sivulla 13

Venäjä koetteli EU:n yhtenäisyyttä

Eurovaalit ja helmikuussa kärjistynyt Ukrainan kriisi hallitsivat EU:n toimintaa kuluneena vuonna. Kriisistä ja vaaleista huolimatta EU-koneisto puski uutta lainsäädäntöä.

Eurovaalitaistelua leimasi puolueiden kisa komission puheenjohtajuudesta. Puolueiden kärkiehdokkaiden välille yritettiin rakentaa henkilövaalia muun muassa yhteisten televisioväittelyiden avulla. Jäsenmaissa äänestettiin silti pitkälti kansallisten teemojen perusteella, eikä äänestysaktiivisuus juuri noussut edellisistä vaaleista.

Kärkiehdokaskisa ei innostanut kansaa, mutta se vahvisti meppien asemaa suhteessa jäsenmaihin. Vaaleissa EU-parlamentin suurimmaksi ryhmäksi nousseen EPP:n ehdokas **Jean-Claude Juncker** valittiin komission puheenjohtajaksi Britannian raivokkaasta vastustuksesta huolimatta.

Vaaleista odotettiin EU-kriitikoiden voittoa, mutta loppujen lopuksi perinteiset poliittiset ryhmät säilyttivät asemansa.

Britanniassa ja Ranskassa populistipuolueet nousivat suurvoittajiksi, mikä voi kiristää niiden EU-politiikkaan entisestään.

Krimin miehityksestä pakotekierteeseen

Vaalivuosi kääntyi geopoliittiseksi taisteluksi helmikuussa, kun Ukrainan EU-mieliset protestit päättyivät vallanvaihtoon. Tilanne kärjistyi äärimmilleen maaliskuussa, kun Venäjä miehitti Krimin ja liitti sen kansainvälisen oikeuden vastaisesti itseensä.

EU lupasi tukea Ukrainalle ja asetti matkustusrajoituksia Krimin miehitykseen osallistuneille venäläispoliitikoille. Heinäkuussa tapahtunut malesialaisen matkustajakoneen alas ampuminen kiristi EU:n ja Venäjän välejä entisestään.

EU-maat hyväksyivät tiukemmat Venäjän vastaiset pakotteet, jotka iskivät venäläispankkien rahoitukseen ja öljynporausteknologiaan. Venäjä vastasi elokuun alussa kieltämällä elintarvikkeiden tuonnin EU-maista. Sianlihan osalta kielto tuli jo tammikuussa perusteena afrikkalainen sikarutto.

Syksyllä poliittista vääntöä käytiin Venäjä-pakotteiden korvaamisesta tuottajille. Komission pikaiset tukitoimet hedelmä- ja vihannessektorilla sekä maitotuotteiden varastoinnissa eivät suomalaisittain osuneet oikeisiin kohteisiin.

Pitkän väännön jälkeen maa- ja metsätalousministeri **Petteri Orpo** (kok.) sai puristettua suomalaisille maidontuottajille runsaan 10 miljoonan euron korvaukset.

Gm-kiellosta syntyi sopu

Kriisistä ja vaaleista huolimatta EU-koneisto puski uutta lainsäädäntöä. Sopu syntyi esimerkiksi pitkäaikaisesta geenimuunteluun liittyvästä kiistasta. Tulevaisuudessa jäsenmaat saavat halutessaan kieltää gm-kasvien viljelyn alueellaan.

Energia- ja ilmastopaketin yhteydessä EU-johtajat sitoutuivat 40 prosentin päästövähennykseen vuoteen 2030 mennessä.

Vuoden viimeisenä työnään komissio päätti vetää tukun kiistanalaisia lakiehdotuksia pois. Roskakoppaan joutuivat muun muassa maatalouden kannalta hankala ilmanlaatupaketti sekä paljon kiistelyä herättänyt siemenlaki.

Luomu-uudistus sai puoli vuotta armonaikaa.

NIKLAS HOLMBERG